

MARIBORSKI L

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, četrtek 1. aprila 1920.

St. 74.

Nova generalna stavka v Nemčiji.

Mirovna pogodba za Turčijo. — Generalna stavka na Danskem. — Pasić v Beogradu.

Agonija.

Stat sua cuique dies — vsaka reč ima svoj konec in tako ga bo imela prej ali slej tudi sedanja naša vlada, vkljub temu, da si skuša podaljšati svoje zlonosno življenje na vse postavne in nepostavne načine. Kolikokrat smo že povedali, da našim klerikalcem ni na blaginji države in naroda, ampak samo na tem, da sede na vladnih stolčkih ter vladajo. Proti tej naši trditvi so že tisočkrat ugovarjali, toda kar so ugovarjala usta, to je vedno znova potrdilo dejanje.

Zato, da sede na vladnih stolčkih so se združili s hrvatskimi separatisti in s srbskimi radikali, s katerimi jih programno prav nič ne družijo. Končni cilji, ki jih zasledujejo te tri skupine so tako diametralno nasprotni, da je to kar hoče eden naravnost smrtonosno

za drugega. To priznajo naši klerikalci včasih tudi sami, kakor se jim zgovori. In vendar drže trdno skupaj, samo da vladajo, samo, da pripravljajo vsak v svojem pašaliku ugodno podlago za dosego končnega cilja. Človeku, ki objektivno opazuje to njihovo počenjanje se zdi, kakor da bi vrtali v našo domovino tri velike prašne luknje, da jih, ko bo prišel ugoden čas zažgejo ter tako poženejo v zrak troedino kraljestvo, da ustvarijo na njega razvalinah vsak svojo kolonijo.

S tem svojim delom je sedanja vlada že neizmerno škodovala naši domovini. Najhuje pa je to, da s tem svojim delom dan na dan večja nezadovoljnost širokih ljudskih mas, ter tako pripravlja najboljši teren boljševizmu, ki že preteče dviga glavo povsod po naši domovini. Mi smo to slutili že takoj ob nastopu te vlade in nismo se

motili. Tekom njenega obstoja se je komunizem podvojil, da potrojil. Sedanje pereče socialne razmere pa bi zahtevale vlado, ki bi posvečala vse svoje pažnje temu, da uteši in umiri kolikor mogoče ljudsko nezadovoljnost. Toda slepota teh ljudi je tako velika, da ne vidijo, da s tem režimom tudi sami sebi kopljejo grob. Toda kaj nje to briga — samo da vladajo.

Toda vkljub vsem naporom ohraniti se na površju, se jim to vendarle ne posreči, dan za dnem uvidevajo, da so v agoniji. In v tej agoniji brcajo na vse načine, oklepajo se vseh mogočih rešilnih vrvi in vrvic, samo, da bi se ne potopili. Pogajanja za koncentracijsko ministrstvo so jim bila le pretveza. Z besedami, z usti so se pogajali ter celo tu in tam pritrjevali ter kazali zadovoljne obraze, da se sklopi tako ministrstvo. V srcu pa so bili proti

Dr. Ivan Jančič:

Za javno moralo.

(Konec.)

Barantanje v majhnem je verižništvo in tihotapstvo v velikem. In oboje temelji na delamrznosti in lenobi v zvezi s pohlepnostjo, pridobiti si čez noč premoženje, in oboje je dandanašnji največje zlo. Kdo ne trguje več danes? Vsi različni mladi postopači, ki jim ni za delo, pač pa za dobro življenje »trgujejo«, v resnici pa odirajo ljudi, jih sleparijo in izsesavajo iz ljudstva zadnje kapljice krvi. Eden teh poštenjakov je priznal popolnoma mirno, da je zvrčal krivdo na svojega prijatelja radi tega, ker je mislil, »da bo ta rad šel zanj v ječo, če mu plača kakih 20.000 K.«

Tu imajo politične oblasti najhvaležnejše polje pomagati ljudstvu. Proč z vsemi temi takozvanimi prekupčevalci! Trgovino naj izvršujejo trgovci, ki so se pripravljali za svoj stan tako, kakor se mora vzgojiti in učiti vsak drugi za svoj poklic.

Brezvestnost teh verižnikov že gre tako daleč, da nam hočejo zastrupiti naše urade, in spraviti k nam tisto korupcijo, ki se je razpasla v nekaterih delih naše države, in ki jo opravičeno preklinja vsak pošten človek. Tak slučaj se je razpravjal pred poroto

26. marca. Nek verižnik iz Gradca, ki pa je pristojen na Hrvatsko, je hotel podkupiti uradnika mariborskega okrajnega glavarstva, »da bi mu pomagal spraviti tri vagone vina skozi Špilje«. Ker je imel dotični uradnik več strank, je želel verižnik govoriti z uradnikom med štirimi očmi. Šla sta v sobo; verižnik je skrbno zaprl duri in nato ovil uradniku pokroviteljsko svojo debelo roko z zlatimi prstani okoli rame in mu ponudil 500 K, da mu naj pomaga spraviti tri vagone vina čez mejo. Uradnik ga je spodil, toda verižnik se je vrnil v drugič. Tokrat pa ga je pustil uradnik aretirat in ga je izročil sodišču. Glavna razprava se je vršila 8. novembra 1919 pri okrožnem sodišču, ki se je izreklo na predlog zagovornika za nepristojno, ker se je izkazalo pri razpravi, da uradnik ni bil pristojen izdati dovoljenja za izvoz treh vagonov vina, da je torej obtoženec napeljal uradnika k zlorabi uradne oblasti. Zagovornik je pri tem zasledoval tudi cilj spraviti zadevo pred poroto, kjer je upal doseči oprostitev obtoženca.

Ta razprava je bila radi tega skrajno važna; šlo je zato, ali bodo smeli različni verižniki brez kazni okuževati s korupcijo naše urade in uradnike in rušiti in uničevati še to malo dobro ki ga imamo. Porotniki so prestali častno to preskušnjo; vsa čast jim.

Naj bodo uverjeni, da jim je za ta izrek hvaležnih več sto tisoč poštenih ljudi in da so mogoče s tem obvarovali svoj narod pred najhujšimi izrodki korupcije. Kar mi kali popolno zadovoljnost v tem slučaju je, da je žal eden porotnik omahoval.

Zagovornik je hotel sicer v zadnjem trenutku preprečiti to razpravo na ta način, da ni pustil žrebat porotnikov, ker jih je bilo navzočih samo 23, pravica, ki mu sicer pristojna po kazensko-pravnem redu, ki pa se je navadno ne poslužujemo. Popoldne tega dne pa sta prišla še dva porotnika, in tako se je razprava lahko vršila, ki je pomogla v tem slučaju poštenosti in pravici do veljave.

Dolžan sem na tem mestu povedati, da zagovornikovi tovariši nikakor niso odobravali njegovega postopanja, in eden mu je par dni pred to razpravo v moji navzočnosti rekel v obraz, kako da more zastopati tak slučaj. Tudi to dejstvo daje človeku prepričanje, da je še nekaj dobrih, poštenomiselnih ljudi, da je še jedro zdravo in da je dana možnost in upanje, da telo ozdravi. Tudi to je znak čiste morale, ki je dotičnik cenil bolj in višje, kot nekaj papirnatih cunj, ki jim pravimo »bankovci«.

Z 11 glasovi so porotniki glavno vprašanje potrdili in senat je obsodil obdolženca na pet mesecev težke ječe. Verižniku se je

temu. Hoteli so si s temi pogajanjimi samo podaljšati življenje, ter jih, ko se jim bo zdel čas ugoden kratkomalo prekiniti in anulirati. To so tudi res storili, toda malo prenašlo, čas še ni bil ugoden, zato so jih pričeli dan pozneje znova. Ko pa so naenkrat srečno privozili do velikonočnih praznikov, so si oddehnili. Kakšen lep slučaj, kaka lepa priložnost, da se parlament pošlje na počitnice, da se ga na ta način reši, ker je postal neprijeten.

Oni, ki so si naredili ime «Parlamentarna zajednica», ter postavili kot kardinalno točko svojega programa delati samo in edino le s parlamentom, oni isti, so sedaj parlament odgodeli. Zahtevali so, da se izroči vlada v njihove roke. Dobili so jo s pogojem, da bodo delali s parlamentom. Obveznost so sprejeli, sprejeli so pogoj — če ne dobimo kvoruma ter zaupanja parlamenta, bomo izvajali posledice, ter bomo odstopili. Kvoruma niso dobili, zaupnice tudi ne. A mesto, da bi izpolnili sprejeto obveznost, mesto, da bi položili vlado v roke krone so — parlament odgodeli. To so storili ljudje, ki se družijo pod zastavo, ki nosi napis «Parlamentarna zajednica». Ali hočete še več ironije? Hočete še več dokazov, da jim je samo in izključno le na tem, da vladajo?

Izrabili so velikonočne praznike, ko je običaj, da gredo poslanci na dopust v to, da so se na lep način rešili parlamenta. Sicer so razglasili uradno, da so to samo počitnice, toda iz poučenih krogov izvemo, da je to

zdelo malo čudno, kako da je zamogel dobiti tako kazen, ko je »vendar tako dobrega srca, da hoče uradnikom pomagati«.

V teku tega poročnega zasedanja me je žalostilo da se je naše časopisje zanimalo tako malo za poročne razprave. Koliko življenja se odigrava tukaj, koliko zanimivega gradiva se nudi duševcu. Marsikaj dobrega bi se dalo doseči s pametnim poročevanjem, podpreti bi se dalo dobre ljudi v njihovem poštemem naziranju, one pa, ki že nagibajo k slabemu, bi mogoče odvrnila visokost kazni od njihovega zlobnega naklepa. Namesto urednikov in poročevalcev so polnili dvorano po večini ljudje, ki iščejo v sodni dvorani zabave in ki smatrajo razprave kot nekaj »teater«.

Namen tega članka pa je, da prosim vse ki pridejo med ljudstvo in ki imajo stike in zveze z ljudstvom, ki jim je blagor države in ljudstva res na srcu: Gojite in negujte dobre lastnosti našega ljudstva, ki je še zlasti na deželi poštemo in dobro v pretežni večini, kar so nam dokazali naši poročniki. Ti ljudje še niso okuženi od različnih nemoralnostih vojne, v njihovih srcih in dušah še klije tista poštemost in pravičnost, ki smo je bili vajeni pred vojno. Tu naj zida vsak z ljubeznijo in z razumom, proč s strastmi in demagogijo. Dvignili bodete s tem javno moralo. Nisem ne optimist in ne pesimist, če trdim, da nam je tu iskati vrelca novih moči in zdravih idej, ki še daleko niso izčrpane.

le maskirana odgoditev, počitnice, ki trajajo lahko tudi nekaj mesecev.

S tem si sicer niso rešili življenja, ampak so si samo podaljšali agonijo, uživali bodo slast vladanja še nekaj dni, katere bodo plodonosno porabili v to, da bodo spravili še več svojih ljudi na odločujoča in važna državna in uradniška mesta. S tem si hočejo postaviti kvas za bodoče delovanje in rovarjenje, kadar se jim bo zopet zahtelo po vladi, ter nemalo tudi uplivati na izid bodočih volitev.

Toda prišel bo dan, ko se agonija ne bo dala več podaljšati in ta dan je morda bližje nego si oni mislijo.

Nove Nittijeve izjave.

Včeraj smo prinesli nekaj Nittijevih besedičenj, danes pa podajamo vsebino nadaljne izjave, ki jo je podal kot odgovor v parlamentu. Odgovarjajoč na izvajanja govornikov, ki so se prijavili k besedi glede vladne izjave, je rekel ministrski predsednik Nitti, da zahteva jasno, določeno in razločno zaupnico, da ne bo nesporazumljenj. Ko se je parlamentarno delo zopet začelo, je ministrski predsednik obljubil, da se bo posvetil trem nalogom: preosnovi davkarstva, agrarni politiki in zastopstvu delavcev v preosnovanih delavskih svetih. — Govoreč o zunanji politiki pravi Nitti, da je srečen, ko more poudarjati, da večina poslancev vseh strank odobrava politične smernice vlade. Glede jadranskega vprašanja je Nitti izjavil: Nikdar nisem smatral Jugoslovenov za sovražnega narod. Obžalujem nevarno vojno časopisja, ki bi utegnila izzvati nezaupanje v odnošajih do Jugoslovenov. (Odobranje.) Upam, da bomo dosegli sporazum, ko nadaljujemo dosedanjo lojalnost in odkritost. V jadranskem vprašanju se nam nudijo tri rešitve. Najenostavnejša bi bila, ako bi se dosegel prijateljski sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Želim, da bi se to poizkusilo. Druga rešitev bi bila, da zahtevamo izvršitev londonske pogodbe. Tudi v tem pogledu mora biti izključeno vsako nesporazumljenje. Prosil sem Francijo in Anglijo, da bi priznali, da bi bila njuna dolžnost, temu pritruditi, ako bi zahtevali izvršitev londonske pogodbe. Francija in Anglija sta odgovorili, da tega ne moreta odrediti in da se smatrati vezani s pogodbo. Ako bi bila italijanska vlada prisiljena, da zahteva izvršitev, bo to storila v polni meri.

Nitti omenja nato pogodbene določbe in poudarja, da se mora, ker pogodba ne vsebuje obale od Voloskega do severne dalmatinske ožine, zahtevati polna izvršitev pogodbe, ne da bi bila Reka v tem zapopadena. Nitti izjavlja: Ako se zahteva izvršitev londonske pogodbe, se mora zahtevati taka, kakršna je. Vsled tega sem na londonski konferenci izjavil, da bi mi dovolili Dalmaciji tudi avtonomijo, ako bi zahtevali izvršitev londonske pogodbe. Ta izjava je napravila na vse, tudi Jugoslovane in celo Dalmatince najboljši vtis. Tretja rešitev obstaja v tem, da bi se s primernimi predlogi sprejel predlog z dne 9. decembra 1919, ki so ga podpirale Zedinjene države, Anglija in Francija. Zadnja rešitev bi obstajala v tem, da bi

prišli do svobodnega dogovora z Jugosloveni. (Odobranje in medklici).

Glede Rusije izjavlja ministrski predsednik, da smatra za koristno, ako bi se dovolilo zastopnikom delavcev, da gredo v Rusijo in proučavajo tamošnji položaj. Glede Turčije je za to, da ostanejo Turki v Carigradu in da se spoštuje kalifat. Italija si ne želi pridobiti ozemlja v Turčiji ali Mali Aziji, vendar pa se mora udeleževati kontrole morskih ožin in odkritja maloazijskih bogastev. Nato je govoril o italijanskih preskrbovalnih težkožah, posebno glede železa in premoga. Pravi, da je notranji položaj države utrjen in apelira na vse stranke, da bi med delavci širili propagando za intenzivnejše delo in da bi se zmanjšal konzum. (Odobranje v vsej zbornici, izvzemši ekstremne socijaliste.)

Nitti hoče na vsak način prepričati svet, da Italija pravzaprav ni kriva jadranskega spora, toda pri tem dokazovanju nima sreče. Ker ve ves svet, da bi se morale lepe besede tudi v praksi udejestiti. Tega pa Nitti ni in ne bode storil.

Našim naročnikom!

Neprimerno podraženje papirja in zvišanje plač tehničnemu in drugemu osebju nas je prisililo, da z današnjim dnem, sledeč vsem drugim listom v Sloveniji, tudi mi zvišamo naročnino.

Po pošti velja list celoletno K 120.—, polletno K 60.—, četrtletno K 30.—, mesečno pa K 10.—; v upravnishvu prejeman mesečno K 9.50, posamezna številka pa 60 stotink.

Vkljub temu povišanju pa ostane »Mariborski delavec« najcenejši jugoslovenski dnevnik, ki čeravno po obsegu majhen, vendarle poroča o vseh onih važnih dogodkih doma in po svetu, kakor vsi drugi veliki dnevnik. Velikonočni številki pa bo prideljena še posebna literarna priloga, na katero že sedaj opozarjamo.

Uprava „Mariborskega delavca“.

Dnevne vesti.

Neslanosti. »Straža« se v vsaki svoji številki obregne ob naš list. Enkrat pravi, da je brez urednika, drugič sanja o nekakih »vice-šefih« itd., da se pa s tem samo smeši, to ji pa menda ne pade v glavo. Najbolj neslana stvar je napadati urednike nasprotnih listov, ki so stanovsko vendar v kljub vsemu tovariši. Toda »Straža« misli, da je to jako duhovito, če zasmehuje tega ali onega posameznika, dočim pa noče stvarno odgovarjati na naše trditve, ker ve, da bi pogorela. Z zafrkacijami in smešenjem poedinih oseb ni še prav nič dokazano. Sicer se ne držimo gesla »Clavum clavo ejicere«, ki je za nas vedno manj vredno, ker pa smo že pri stvari, bi vendarle svetovali »Straži«, naj naredi red najprej v svoji hiši, potem pa naj kritizira druge. Kdor čita »Stražo« se mora često smejati njeni logiki, ker zgodi se včasih, da v eni in isti številki eden pobija ono, kar je drugi poprej napisal. To se da razlagati samo na ta način, da je uredništvo »Straže« nekaka sovjetska republika brez poglavarja, kjer vsak sam zase daje v tisk svoje članke, ne da bi drugi vedeli, kaj je pravzaprav napisal. Tega pa ne omenjamo morda iz škodeželnosti, temveč hočemo samo opozoriti na one smeti, ki bi jih bilo treba najprej odstraniti.

Klerikalna doslednost. Vsakomur je še v dobrem spominu, kak hrup je zagnala »Parlamentarna« zajednica, ko so zahtevali demokrati, da se razpišejo nove volitve. Brez parla-

menta se ne sme razpisati volitev, brez parlamenta se ne sme vladati, so kričali tedaj klerikalci v zvezi z njihovimi hrvatsko-srbskimi posili tovariši. In s tem svojim kričanjem so res dosegli da se ta nestvor, ki ga imenujejo z visokim imenom parlament, ni že takrat enkrat za vselej spravil s sveta. Danes pa imenujejo oni sami ta parlament nestvor. Včerajšnja „Straža“ piše v uvodniku doslojno: „Edina tolažba je, da sedanjemu parlamentu ni nobeden parlament in sedanjim poslancem nobeni poslanci, ker jih ni izvolil nikdo, oziroma je njihova doba potekla že davno.“ Tako piše glasilo „Parlamentarne“ zajednice danes o onem parlamentu, za katerega se je njegova stranka še nedavno tako toplo zavzemala. To je klerikalna doslednost.

Občni zbor II. konjerejskega odseka slovenske kmetijske družbe. V torek dopoldan se je vršil v mali dvorani Narodnega doma občni zbor II. konjerejskega odseka slovenske kmetijske družbe. Občnega zbora se je udeležilo lepo število konjerejcev, zastopnikov posameznih okrajev področja II. odseka. Predsedoval je g. veleposestnik Lovro Petovar ter podal obširno poročilo o delovanju odseka od ustanovitve do danes. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da je odsek jako delaven, ter da vztrajno rešuje vse one težke naloge in zapreke, ki se stavljajo na pot odseku samemu kakor tudi konjereji vobče. Odsek ima velike stroške in le neprijetni ljubezni in požrtvovalnosti članov in odbora se je zahvaliti, da zamore delovati. Odsek je izvedel preteklo leto celo vrsto premovanj širom svojega področja ter razdelil veliko število nagrad. Žal, da se naša javnost za vse to jako premalo zanima. Treba bi bilo, da bi ta premovanja kakor tudi odsek sploh podpirali vsi, vsak po svojih močeh, predvsem pa občine, okrajji ter naše posojilnice in drugi denarni zavodi. Velike težkoče dela pred vsem oddaja žrebcev v privatno oskrbo. Oskrbniki žrebcev se pritožujejo, da imajo v kljub državni subvenciji in poleg naskočnine vendarle še zgubo. Deželna vlada je sicer zvišala naskočnino na 50 kron, toda to še ne zadostuje. Težkoče povzročajo tudi ohranitev čistokrvnih okrajev. Zanimati se bo treba tudi še posebno za gojitev konjev dirkačev v ljutomerskem okraju. Sprejelo se je določitev udnine v iznosu 5 K ter izprememba nekaterih točk odsekovih pravil. V področje drugega odseka spadajo tudi Prekmurje ter naš del Koroške. Končno so bile še slučajnosti, pri katerih se je oglasilo k besedi več zastopnikov ter spravilo v debato mnogo važnih tekočih, posebno podrobnih vprašanj. Iz tega občnega zbora je bilo razvidno koliko dela, truda in ovir ima že samo ta del našega gospodarskega vprašanja. Kdor je bil na tem občnem zboru je lahko uvidel, koliko težkoč je treba premagati naši mladi državi, ako je pomislil, da imajo iste in še večje bolečine tudi vse druge stroke in panoge. Da se rešimo in izboljšamo naš položaj pa je treba pred vsem ljubezni do dela, a manj kritiziranja in zabavljanja.

Srebrni denar. Finančni minister je v mnogo ostrejši obliki ponovil naredbo o izvozu srebrnega kovinskega denarja iz države. Izvoz je absolutno prepovedan. Kdor bi ravnal nasprotno, temu se vzame denar ob meji na korist državne blagajne in razen tega bo vsak izvoznik kaznovan po členu 100 finančnega zakona za leto 1919.

Stavka privatnih nameščencev. Dne 27. pr. m. se je zgledala pri predsedniku trgovskega gremija deputacija privatnih nameščencev ter mu izročila spomenico, v kateri zahteva regulacijo plač. Trgovski gremij pa organizacije privatnih nameščencev ni hotel pripoznati, ampak je izjavil, da je zanj kompetentna edinole organizacija trgovskih nameščencev. Ker vsled tega gremij do določenega termina t. j. do preteklega petka ni odgovoril, so stopili danes, 1. aprila vsi privatni nameščenci v Mariboru v stavko. O nadaljnem poteku te stavke bomo poročali.

V pojasnilo! Trgovski gremij naznanja glede štrajka trgovskih nastavljenecv, da je predložilo socijaldemokratsko delavsko tajništvo ozir. g. Wallisch v soboto dne 27. marca t. l.

v trgovskem gremiju memorandum z zahtevami, ne pa odbor trgovskih nastavljenecv. Ker trgovski gremij ne priznava socijaldemokratskega delavskega tajništva ozir. g. Wallischa kot zastopnika trgovskih nastavljenecv se nima z njim ničesar pogajati in vsled tega tudi ni dal na ta memorandum nobenega odgovora.

Štrajk učencev. Trgovski gremij je izvedel, da štrajkajo po nekaterih trgovinah tudi učenci (učenke), zato se opozarjajo dotični oziroma njih stariši, da bodo vsak učenec oziroma učenka takoj odpuščena, ki ne pride jutri dne 2. aprila 1920 na delo.

Iz pisarne Slov. mestn. gledališča. Vprizoritev „Kristove drame“ v pondeljek popoldne ne bo kot je bilo prvotno naznanjeno ljudska predstava, temveč dijaška predstava ob dijaških cenah, na kar se posebno opozarja šolsko deco in revnejše sloje. Ker je ravnateljstvo prišlo na sled raznim zlorabam z dijaškimi vstopnicami, se pozivlja dijaštvo, da si preskrbi legitimacije od šolskega ravnateljstva, katere mora pokazati biljeterju, sicer se mu ne bo dovolilo vstopiti. Slavno občestvo se opozarja, da razen dijakov nima nihče pravice do dijaških vstopnic.

Vozna pošta Sv. Lenart-Maribor. Kdor hoče prevzeti vozno pošto med Mariborom in Sv. Lenartom naj se oglasi na belo nedeljo med 8. in 9. uro dopoldne v dvorani gostilne Arnuš. Natančnejša pojasnila se bodo dala priglasecem v napovedanem času in prostoru.

Sladkor za občino Krčevina se bo delil v četrtek in petek pri trgovcu g. Francu Starčič v Trubarjevi ulici v Mariboru.

14letni deček se je ustrelil vsled nesrečne ljubezni. Po poročilih listov se je ustrelil na Dunaju 14letni sin nekega zdravnika, učenec meščanske šole, vsled nesrečne ljubezni. Dasi so ga takoj prepeljali v bolnico, mu niso mogli ohraniti življenja.

Proti židom. V pondeljek se je vršilo na Dunaju veliko protizidovsko zborovanje, na katerem se je sklenilo poslužiti se vseh možnih sredstev, da se prepreči nadaljnje priseljevanje židov iz Madžarske. Obenem se je sklenilo zahtevati od vlade, da izžene vse madžarske in poljske žide, ki so se med vojno in po vojni naselili na Dunaju. Poleg tega pa se predloži vladi še zahteva, za uvedbo najstrožjih kazni za verižnike, tihotapce, navijačce in razne druge špekulante. Zahteva se smrtna kazen ter uvedba šib. Madžarski in poljski židje so se naselili na Dunaju v takem številu, da ogrožajo vse domače trgovstvo se odločuje uplivajo na dunajsko trgovino in gospodarstvo. Naselili pa so se tudi pri nas v Jugoslaviji, samo, da se jim pri nas nič slabega ne zgodi, nasprotno dopušča se jim celo, da postavljajo pri volitvah svoje lastne kandidate.

Zadnje vesti.

Nemčija pred novo krizo.

Sklep revolucijonarnih svetov.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) Iz Berlina poročajo, da so revolucijonarni sveti na včerajšnji konferenci sprejeli resolucijo po kateri se naroča glavni skupščini, da ostane v permanenci, da v slučaju potrebe lahko takoj započne nov boj.

Generalna stavka.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) „Berliner Tageblatt“ poroča iz Münstra: Položaj v ruhrskem ozemlju se je zelo poostiril. Kot odgovor na včeraj zapadli ultimati je izvrševalni svet proklamiral generalno stavko.

Dunaj, 1. aprila (Izvirno.) V protest proti prodiranju vladnih čet proti komunistom so proglasili neodvisni socijalisti po celi Nemčiji generalno stavko.

Boji na Wesli.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) „Wolff“ poroča iz Berlina: Položaj v rensko-vestfalskih ozemljih se vedno slabša. Komunisti pridobivajo vedno bolj na moči. V smeri proti Wesli se sliši močno streljanje.

Mirovna pogodba za Turčijo.

Pariz, 1. aprila. (Brezžično.) Vrhovni svet je razpravljal o gospodarskih klavzulah mirovne pogodbe s Turčijo ter sklenil, da naj imajo vsi narodi nekdanjega otomanskega sultanata enake pravice. Pristanišča se ne bodo ne nacionalizirala in ne internacionalizirala, ampak bodo ostala odprta za vse države. V mnogih pristaniščih se bodo uredile tudi proste luke.

Generalna stavka na Danskem.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) „Vorwärts“ poroča iz Kopenhagena: Danes je izbruhnila po celi deželi generalna stavka. Med kraljem in delavstvom se vrše pogajanja. Kakor se sodi ni izključena mirna poravnava.

Pasić v Beogradu.

LDU Beograd, 31. marca. „Politika“ poroča, da je došel v Beograd Pasić, ki je tekom današnjega dne poročal o stanju mirovnih pogajanj. Pasić se udeleži tudi razgovorov o sporazumu med strankami glede koncentracijske vlade.

Za vojne sirote.

LDU Beograd, 31. marca. Ministrski svet je odobril kredit 15 milijonov za podporo in ustanavljanje zavetišč za vojne sirote. Najprej se bodo taki domovi ustanovili v krajih, ki so vsled vojne največ trpeli.

Dr. Peleš minister pravosodja.

LDU Beograd, 31. marca. Prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz o ostavki trgovskega ministra Stojana Ricarca. Za njegovega naslednika je imenovan minister pravosodstva dr. Momčilo Ninčić. Za ministra pravosodstva je določen dr. Dušan Peleš, član skupine drja. Medakovića.

Balugdžić odpotoval v Atene.

LDU Beograd, 31. marca. Minister na dvoru, Balugdžić, je danes odpotoval na svoje novo poslaniško mesto v Atene.

Minister Spaljković obolel.

LDU Beograd, 31. marca. Namestnik ministra za zunanje posle dr. Spaljković je obolel.

30.000 ruskih beguncev dospelo v Jugoslavijo.

LDU Beograd, 31. marca. Presbiro javlja, da je dospelo v Jugoslavijo 30.000 ruskih beguncev, ki sta jih vlada in prebivalstvo kar najprijazneje sprejela.

Razorožitev na mejah Albanije.

LDU Beograd, 31. marca. Minister za notranje posle je odredil razoroženje onih krajev našega kraljestva, kjer obstoja krvna osveta in je nevarnost, da se prebivalstvo pobuni vsled rovarjenja tujih agentov.

Admiral Troubridge v Beogradu.

LDU Beograd, 31. marca. Predsednik podonavske komisije, admiral Troubridge, je dospel iz Budimpešte v Beograd, kjer je bil sprejet v audijenci od prestolonaslednika regenta Aleksandra. Posetil je tudi ministrskega predsednika Protića. Namestnik ministra za zunanje stvari, Spalajković, je priredil včeraj na čast admiralu in drugim članom podonavske komisije svečan banket.

Razne vesti.

Proizvajanje lanu in konoplje. Evropa potrebuje za svojo tekstilno industrijo ogromne množine lanu in konoplje, posebno še zato, ker iz Rusije, ki pridelava 60 odstotkov vsega lanu in konoplje, sedaj nič ne prihaja. V Jugoslaviji je bilo posejano lansko leto 3021 hektarjev z lanom in 31 925 hektarjev s konopljo. Dalo bi se porabiti za to veliko več zemlje, ker an in konopljo rabimo za lastno porabo, lahko bi pa tudi izvažali za dober denar, ker tega povsod silno primanjkuje. Seveda, proizvodnje bi se moralo organizirati.

Francosko-švicarski gospodarski odnosi. V Bernu se vršijo pogajanja med odposlanci francoske in švicarske vlade v gospodarskem zblizanju med tema dvema državama. Vodja francoskega odposlanstva je izjavil, da prevzame Francija glede na uvoz v Švico ono vlogo, ki jo je pred vojno imela Nemčija.

Električne železnice na Čehoslovaškem. Čehoslovaški parlament je odobrila 75 milijonov kron, da se napravi devet novih električnih central, ki bi dajale električno silo samo za pogon železnic. Pri nas je veliko več vodnih sil za proizvodnjo električne energije kot na Čehoslovaškem, ob enem pa manj premoga in dobro bi bilo, ko bi se tudi pri nas začelo misliti na porabo električne sile pri železnicah mesto premoga: ugodnosti in koristi od tega bi bile velike.

Stavka interniranih komunistov. V Steinhofu pri Dunaju internirani komunisti so pričeli s stavko in sicer na ta način, da nočejo jesti.

Papež Benedikt XV. za Dunaj. Kakor poroča «Reichspost» je daroval papež Benedikt minuli teden 36 milijonov kron za dunajske dobrodelne namene.

Pred izbruhom Vezuva. Po vesteh iz Italije se pripravlja Vezuv na izbruh. Ukrenile so se potrebne predpriprave za slučaj, da bi bil izbruh nevaren.

Dunajski brivski pomočniki so stopili v stavko, zahtevajo povišanje plače.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V četrtek, petek in soboto zaprt.

V nedeljo 4. aprila popoldan ljudska predstava ob znižanih cenah »Kristova drama«. Zvečer: »Hansaginica«. Ab. A—32.

V ponedeljek 5. popoldan dijaška predstava ob znižanih (dijaških) cenah »Kristova drama«. Zvečer »Knjiga za pritožbe«. Izven abon.

V torek 6.: »Gospodje sinovi«. Ab. B—33.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Odda se

pod zelo ugodnimi pogoji v novoustanovljenem »Oficirskem domu« v Mariboru

restavracija in kavarna

v najem. Pismene ponudbe do 10. aprila je poslati adjutanturi 45. pešpolka v Mariboru, kjer se tudi dobe potrebna pojasnila.

IVAN KRAVOS

Sedlarska delavnica:

Koroška cesta št. 17 MARIBOR

Trgovina in zaloga:

Cankarjeva ulica št. 1

Opreme za težko in lahko vožnjo, kakor tudi različne potrebščine za konje. Ovratniki, biči in nagobčniki za pse. Potni koši, torbice, denarnice, tobačnice itd. Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila. o o

Postrežba točna in solidna.

3—1

Pomeranče

sardine, sveče

Importna in eksportna trgovina

Vinko Hmelak

Maribor, Slomškov trg št. 6

priporoča svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga in južnega sadja po najnižjih dnevni cenah

Na drobno!

Na debelo!

Zahtevajte cenik!

Inserati

„Mariborskem delavcu“

imajo vedno

velik uspeh!

Ne zamudite torej ugodne prilike!

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinanja, prevoz z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

Največje domače podjetje v Jugoslaviji!

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba

• MARIBOR •

Pisarna: Cankarjeva ulica št. 1

Telefon interurb. 375

Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prek-morska kupčija.

Komisija:

Prevzame se vseh vrst blago v prodajo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15,000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondl nad 4,000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Ohrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkom brez odpovedi, proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkom čistih. Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.